

**НІКОЛИ
ЗНОВУ**

Наближається День пам'яті та примирення 8 травня, і День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 9 травня, встановлені Законом України "Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років".

Історична довідка

8 - 9 травня в багатьох країнах світу згадують події Другої світової війни, адже це найкривавіший глобальний конфлікт, у ході якого загинуло за різними оцінками від 50 до 85 мільйонів людей. Війна для України почалася 1 вересня 1939 р. із нападу нацистської Німеччини на Польщу. Цього дня німецька військова авіація бомбардувала Львів та інші міста. Від 17 вересня учасником Другої світової війни на боці Німеччини став Радянський Союз.

Внаслідок переділу Центральної і Східної Європи між нацистами і комуністами до складу Радянського Союзу у 1939 році були включені території Західної України та Західної Білорусі, а в 1940 році – країни Балтії, Бессарабія та Північна Буковина. Таким чином, можна говорити про те, що термін "Велика Вітчизняна війна" для України (червень 1941 – травень 1945) з історичної, хронологічної і географічної точки зору некоректний від першого дня війни – 1 вересня 1939 року, і до останнього – 2 вересня 1945 року. Друга світова війна для обмежувалася лише бойовими діями та окупацією сучасної території України, але й включала участь українців у бойових діях на всіх воєнних театрах.

Прямі людські втрати України у Другій світовій війні становлять 8-10 млн осіб, економічні – 285 млн тогочасних рублів. Разом з тим, Друга світова війна відкрила руйнівну "силу" обох тоталітарних режимів.

<http://www.memory.gov.ua/>

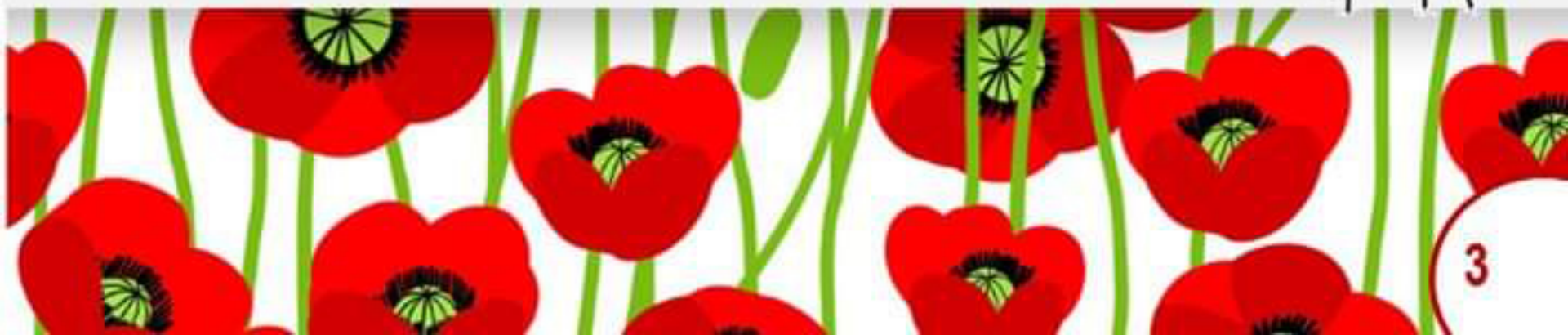
Всім відомі злочини нацистів на окупованих територіях України (Голокост, розстріли мирного населення, спалення сіл). Упродовж довгого часу замовчувалися численні злочини комуністичного режиму на нашій землі. Серед яких – розстріли політичних в'язнів у Західній Україні в червні-липні 1941 року, знищення центру Києва восени 1941 року; підриг Дніпрогесу і знищення в Одесі поранених червоноармійців, скинутих у море разом із санітарними машинами та інші.

8 травня 1945 року набув чинності Акт про капітуляцію Німеччини. Ця дата дає можливість оцінити внесок Українського народу в перебіг і завершення Другої світової війни, підсумувати її масштабні спустошливі наслідки для України, а також винести життєво важливі уроки для нашої держави сьогодні.

Від 1 вересня 1939 року, коли нападом нацистської Німеччини на Польщу і бомбардуванням німецькою військовою авіацією Львова та інших міст війна розпочалася для України, 120 тисяч українців брали участь у двобої з вермахтом у складі Війська Польського. Сотні тисяч українців взяли участь у вторгненні на територію Другої Речі Посполитої у складі Червоної Армії, в запеклих битвах у Фінляндії та в захопленні Бессарабії і Північної Буковини. Українці Волині, Галичини, Західного Полісся, Північної Буковини і Бессарабії в перші роки війни на власному досвіді відчули прискорені заходи радянської, які обернулися десятками тисяч розстріляних, сотнями тисяч депортованих і арештованих.

3 червня 1941 року після вторгнення військ Німеччини та її союзників на територію СРСР уся Україна стала ареною запеклих бойових дій. У складі військ Південно-Західного фронту українці становили до 50 % бійців. Загальна кількість осіб, мобілізованих за роки війни з України до радянських Збройних сил перевищує 6 мільйонів бійців. Кожний другий з них загинув, а кожний другий з тих, хто залишився живим, став інвалідом.

<http://www.memory.gov.ua/>

Українці та вихідці з України перебували у військових з'єднаннях Польщі (120 тисяч), США (до 80 тисяч), Канади (до 45 тисяч).

Крім того, до 5 тисяч українців захищали Францію у лавах Іноземного легіону.

Після капітуляції прем'єр-міністра Анрі Петена у червні 1940 року в країні розгорнувся рух опору німецьким загарбникам. На боці французьких партизанів воювали українці звідусіль. Серед них – представники передвоєнної еміграції, наприклад, командир загону Осип Круковський. Були також радянські військовополонені і дезертири з військових частин німецькій службі. Червоноармієць Василь Порик з Вінничини сформував власний партизанський підрозділ.

Історія кожного з українців та українок, які воювали в Червоній армії, УПА, Війську польському, Французьких, Британських, Канадських збройних силах та армії США – це історія мужності й самопосвяти в ім'я спільної перемоги над агресором.

<http://www.memory.gov.ua/>

МАК ЯК СИМВОЛ ДНЯ ПАМ'ЯТІ ТА ПРИМИРЕННЯ

Законом України “Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років” в Україні встановлено День пам'яті та примирення 8 травня. Таким чином, Україна розпочала нову традицію святкування 8 та 9 травня в європейському дусі пам'яті та примирення.

Для заходів, приурочених до цих дат на державному рівні з 2014 року використовується новий символ – червоний мак.

Дизайн маку розроблено за ініціативи Українського інституту національної пам'яті та Національної телекомпанії України.

Автором символу є харківський дизайнер Сергій Мішакін. Графічне зображення є своєрідною алюзією: з одного боку воно уособлює квітку маку, з іншого – кривавий слід від кулі.

У 2014-му році, коли Україна вперше приєдналася до європейської традиції відзначення Дня пам'яті та примирення, гасло пам'ятних днів було "Ніколи знову". Його Сергій Мішакін використав для створення нового символу (варіації українською, англійською та кримськотатарською нижче). А з 2015 року гаслом відзначень Дня пам'яті та примирення і Дня Перемоги стало "Пам'ятаємо. Перемагаємо".

<http://www.memory.gov.ua/>

Будь славен День,
Коли над світом
Сплелись в zenіті торжества
Салютні вистраждані, квіти –
Веселка післягрозова!
Солдат сходив
Тяжкі дороги
І мир – врятоване дитя –
Він до колиски майбуття
Підніс у сяйві Перемоги.
Будь славен День –
Безсмертний рятай,
Червонозоряне чоло!
Це від твоїх священних латів
Світання миру пролягло.
Це твій гучний весняний подвиг
Пустив пагіння в наших днях
Струмить народних звершень шлях -
І чути завтрашнього подих.
Будь славен День –
Побідний День!

Г. Левицький

